

ПРОПОЗИЦІЇ

до Закону України "Про адміністративну процедуру"

Прийнятий Верховною Радою України 16 листопада 2021 року Закон України "Про адміністративну процедуру" (далі – Закон) не може бути підписаний з таких підстав.

1. Законом врегульовуються відносини органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації (далі – адміністративний орган), з фізичними та юридичними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ шляхом прийняття та виконання адміністративних актів (частина перша статті 1).

При цьому адміністративний акт – це рішення або юридично значуща дія індивідуального характеру, прийняте (вчинена) адміністративним органом для вирішення конкретної справи та спрямоване (спрямована) на набуття, зміну, припинення чи реалізацію прав та/або обов'язків окремої особи (осіб) (пункт 3 частини першої статті 2), а функції публічної адміністрації – надання адміністративних послуг, здійснення інспекційної (контрольної, наглядової) діяльності, вирішення інших справ за заявою особи або за власною ініціативою адміністративного органу (пункт 11 частини першої статті 2).

Крім того, Законом окреслюється коло відносин, на які не поширюється його дія (частина друга статті 1).

Підтримую необхідність запровадження уніфікованих процедур розгляду і вирішення адміністративних справ у дусі визначеної Конституцією України демократичної та правової держави, забезпечення належного захисту прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина.

При цьому вважаю, що пропонований Законом підхід до запровадження адміністративної процедури має забезпечувати належний баланс між інтересами людини, суспільства та обов'язками держави щодо забезпечення безпечних умов життєдіяльності і добробуту громадян, державного суверенітету, територіальної цілісності і демократичного конституційного ладу та інших життєво важливих національних інтересів.

Водночас поза увагою Закону залишено окремі сфери діяльності держави, через особливу природу та характер яких дотримання визначених Законом процедур може унеможливити або ускладнити оперативне прийняття нагальних рішень, реалізацію національних інтересів, а відтак порядок прийняття рішень у таких сферах вимагає відмінного від визначеного Законом порядку прийняття рішень.

Ураховуючи те, що відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та

у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, зазначені питання мають вирішуватися крізь призму неухильного додержання конституційного принципу відповідальності держави перед людиною за свою діяльність в поєднанні з основними обов'язками і функціями держави утверджувати та забезпечувати права і свободи людини, забезпечувати захист суверенітету, територіальної цілісності і безпеки України (статті 3, 17 Основного Закону України).

З огляду на зазначене, задля забезпечення належного балансу інтересів людини, суспільства та обов'язків держави вважаю необхідним застосування більш чіткого й виваженого підходу до питання визначення сфери дії Закону та пропоную додатково опрацювати і відповідним чином скорегувати положення статей 1 та 2 Закону.

Крім того, пропоную пункт 2 частини другої статті 1 Закону викласти в такій редакції:

"2) конституційного провадження, кримінального провадження, судового провадження, виконавчого провадження (крім виконання адміністративних актів), оперативно-розшукової діяльності, розвідувальної діяльності, контррозвідувальної діяльності, вчинення нотаріальних дій, виконання покарань, застосування законодавства про національну безпеку і оборону, громадянство, надання притулку в Україні, захист економічної конкуренції (крім справ про надання дозволів та висновків на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання)".

2. Закон набирає чинності через 12 місяців з дня його опублікування, крім пункту 8 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону (пункт 1 розділу IX).

При цьому Кабінету Міністрів України доручається протягом 12 місяців з дня опублікування Закону України "Про адміністративну процедуру" подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із названим Законом (абзаци перший, п'ятий пункту 8 розділу IX).

Пропонований підхід, за яким строк набрання Законом чинності співпадає зі строком внесення Урядом України на розгляд Верховної Ради України пропозицій щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із Законом, що розглядається, створить конкуренцію норм, запроваджених актами одного рівня. При цьому Законом встановлено, що до приведення законодавчих актів у відповідність із Законом України "Про адміністративну процедуру" вони застосовуються в частині, що не суперечить принципам названого Закону (пункт 3 розділу IX).

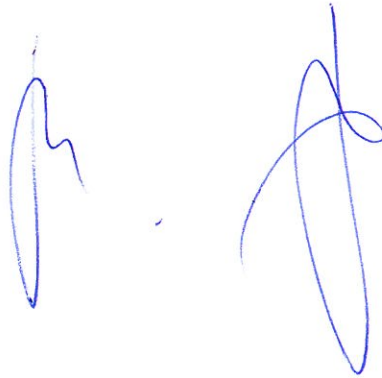
Наведене неминуче призведе до довільного трактування та неоднакового застосування Закону на практиці, створить підґрунтя для зловживань.

Зважаючи на те, що Закон спрямовано насамперед на реформування системи взаємодії суб'єктів у публічно-правових відносинах щодо

забезпечення реалізації права, свободи чи законного інтересу особи та/або виконання нею визначених законом обов'язків, захисту її права, свободи чи законного інтересу, вважаю що в Законі слід запровадити максимально виважений механізм набрання ним чинності, що забезпечить належний рівень реалізації особами своїх прав згідно з принципами адміністративної процедури.

Підсумовуючи викладене, пропоную доопрацювати положення Закону України "Про адміністративну процедуру" з урахуванням висловлених зауважень.

Президент України



В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ